

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Методологія та організація наукових досліджень

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до самостійної роботи
навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальностей:**

011 Науки про освіту, 051 економіка, 056 Міжнародні економічні відносини, 071
Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування,
073 Менеджмент, 074 Публічне управління та адміністрування, 075 Маркетинг,
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 122 Комп'ютерні науки та
інформаційні технології, 242 Туризм

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою комп'ютерних систем і технологій
протокол №7 від 07.04.2016 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Самостійна робота здобувача (СРЗ) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем самостійно під методичним керівництвом викладача.

Метою самостійної роботи здобувача в межах навчальної дисципліни "Методологія та організація наукових досліджень" є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у здобувачів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього доктора філософії.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів очної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 76% (136 години) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (180 годин).

У ході самостійної роботи здобувач має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної освітньо-наукової діяльності.

СРЗ в межах навчальної дисципліни "Методологія та організація наукових досліджень" включає:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни;
- підготовку до практичних занять;
- поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань;
- пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни;
- контрольну перевірку здобувачами особистих знань за запитаннями для самодіагностики;
- підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;
- систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до диференційованого заліку.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання самостійної роботи, які передбачені навчальним планом і програмою навчальної дисципліни для засвоєння теоретичних знань і практичних навичок, наведені в табл. 2.1.

Завдання для самостійної роботи здобувачів та форми її контролю

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
Змістовий модуль I. Методологічні основи наукового дослідження						
1.	ефективно використовувати сучасну методологію наукового дослідження	Тема 1. Наука і наукове дослідження.	опрацювання лекційного матеріалу	15	презентація	Основна: [1-4]. Додаткова: [10-13]
2.		Тема 2. Науковий метод. Методологія наукових досліджень	поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань	15	есе	Основна: [3-5]. Додаткова: [10,13]
3.		Тема 3. Емпіричні методи дослідження та Інструментарій обробки даних емпіричних досліджень	опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни	10	Карта пам'яті	Основна: [1-3]. Додаткова: [10,13,15]
4.		Тема 4. Теоретичні методи досліджень	пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни	10	Огляд джерел	Основна: [1,7,8]. Додаткова: [9,14,15]
5.		Тема 5. Системний метод досліджень. Методологія дослідження складних систем	підготовка до практичних занять	15	Карта пам'яті	Основна: [1-3]. Додаткова: [9,11,14,15]
6.		Тема 6. Моделі та метод моделювання в наукових дослідженнях	опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, підготовка до контрольної роботи	15	Огляд джерел	Основна: [1-4,8]. Додаткова: [9,10,15]
Разом за змістовим модулем I				80 годин		

Продовження таблиці 2.1.

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
Змістовий модуль II. Технологія і організація наукового дослідження						
7.	планувати, розробляти, реалізовувати і коригувати процес наукових досліджень	Тема 7. Організація наукової діяльності та наукових досліджень Тема 8. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни	15	Огляд джерел	Основна: [1,3,5,7]. Додаткова: [9-11,13]
8.		Тема 9. Проектні форми наукових досліджень	підготовка до практичних занять	14	Карта пам'яті	Основна: [1,3,6]. Додаткова: [10,12]
9.		Тема 10. Технологія роботи над дисертацією. Презентація, захист та впровадження результатів наукових досліджень	опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни	15	презентація	Основна: [1-3]. Додаткова: [12-14]
10.		Тема 11. Технологія та психологія наукової творчості. Розвиток здібностей до наукової діяльності	систематизація вивченого матеріалу з метою підготовки до диференційованого заліку	12	есе	Основна: [1,2,4]. Додаткова: [10,12,14]
Разом за змістовим модулем II				56		
Разом з навчальної дисципліни				136		

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Виконання кожного завдання для самостійної роботи оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань для самостійної роботи у межах тем змістових модулів навчальної дисципліни наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за завданнями та змістовними модулями

Завдання для самостійної роботи	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2				Сума балів
	ЗСР1	ЗСР2	ЗСР3	ЗСР4	ЗСР5	ЗСР6	ЗСР7	ЗСР8	ЗСР9	ЗСР10	
Максимальна кількість балів	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30

ЗСР– завдання для самостійної роботи здобувача.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності здобувача та іншої академічної документації.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

3.1. Основна:

1. Пушкарь А.И., Потрашкова Л.В. Основы научных исследований и организация научно-исследовательской деятельности. Учебное пособие. – Харьков: Изд. ИНЖЕК, 2009. – 289 с. (Русск. яз.)
3. Ашеро́в А.Т. Подготовка, экспертиза и защита диссертаций: Учебное пособие. – Харьков: Изд. УИПА, 2002. – 136 с.
2. Рузавин Г.И. Методология научного исследования: Уч. пособие для ВУЗов. – М.: Юнити-ДАНА, 2005. - 287 с.
4. Морозов В Культура письменной научной речи. М.: Икар, 2008. — 268 с. — ISBN 978-5-7974-0144-5.
5. Файерабенд П. Избранные труды по методологии науки. – М.: Прогресс, 1986. – 544 с.
6. Семенюк Е.П., Мельник В.П. Філософія сучасної науки і техніки. - Л. Світ. 2006.
7. Кизим Н. А. Нейронные сети: теория и практика применения . - Neural networks: Theory and Application Practices. - Х. : ИНЖЭК, 2006. – 234 с.
8. Клебанова Т.С., Кизим М.О., Черняк О.І., Раєвнева О.В. Математичні методи і моделі ринкової економіки : навч. посіб. для вищих навч. закл. - Х. : ИНЖЕК, 2010. – 454 с.

4.2. Додаткова

9. Пригожин Илья "Философия неустойчивости" // Вопросы философии N 6, стр. 46-57 (1991)
10. Наринян А.Р. Основы научных исследований [Текст] : учеб. пособие / А. Р. Наринян, В. А. Поздеев ; Европейский ун-т. - К. : Издательство Европейского ун-та, 2002. - 109 с.: рис. - Библиогр.: с. 108-109.
11. Бертран Рассел Человеческое познание, его сфера и границы/ - Ника-Центр, Институт общегуманитарных исследований М.: 2001,- 150с.
12. Требования к рецензируемым журналам, разработанные издательством "Эльзевир" (Elsevier) в соответствии с международными этическими правилами научных публикаций. - ООО "РИД ЭЛСИБЕР" (версия февраль, 2010)
13. Білецький І.П., Кузь О.М., Чешко В.Ф. Філософія науки. -ХНЕУ, 2005
14. Чешко В.Ф. Стабильная адаптивная стратегия Homo sapiens. Биополитические альтернативы. Проблема бога. - Инжек, 2012
15. Геєць В.М., Кизим М.О., Клебанова Т.С., Черняк О.І. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство = Modelling of economic

security: state, region, enterprise - X. : ІНЖЕК, 2006. – 239 с.

4.3. Ресурси Інтернет

10. Касьяненко В. О. Моделювання та прогнозування економічних процесів [Електронний ресурс] / В. О. Касьяненко. – Режим доступу : <http://sumdu.telesweet.net/doc/lections/Modelyuvannya-ta-prognozuvannya-ekonomichnih-protsesiv/index.html>.

11. О признаках научной новизны экономических диссертаций [Електронний ресурс] / Белоусов В. И. – Режим доступу: <http://www.kapital-rus.ru/index.php/articles/article/176696>

12. Импакт фактор [Електронний ресурс] / Материал из Википедии – Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Импакт-фактор>

13. Элли Кристалл Вселенная как голограмма [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <http://www.crystalinks.com/holographic.html>

14. Переосмислення економіки як науки [Електронний ресурс] / – Режим доступу: www.kmbs.kiev.ua/studio

15. Экономика и управление на предприятиях: научно-образовательный портал. [Електронний ресурс] /– Режим доступу : www.eur.ru.